

NOVÉ MUZEUM KNIHTISKU V PLZNI

Muzeum knihtisku v Plzni vzniklo především zásluhou jednoho muže. Tím je Ota Rubner, majitel vydavatelství a tiskárny NAVA, který jako vyučený sazeč pracuje v tiskárně od 15 let. Zvolit Plzeň za sídlo muzea knihtisku má své opodstatnění. Právě ona se totiž stala prvním místem, kde vyšla v roce 1476 první kniha tištěná na českém území. Byla to takzvaná Arnoštova statuta a Plzeň s několika tiskařskými dílnami se stala v 15. století vzdělanostním centrem.

Partnerem projektu je Západočeské muzeum, Západočeská univerzita a Svaz polygrafických podnikatelů. Muzeum vzniklo naproti zimnímu stadionu v nové patrové budově v prvním patře tiskárny z roku 1911. Z jeho místností je vidět do výrobních prostor firmy NAVA, kde se vyrábějí knihy, časopisy a letáky. Stavbu za 15 milionů

korun podpoří z 80 procent evropský program ROP Jihozápad. Další miliony korun na pořízení dalších tiskařských strojů vložila do muzea skupina NAVA, která v Plzni funguje od roku 1990 a zaměstnává 55 lidí. Otevřeno je od pondělí do soboty, ve všední dny od 9 hodin do 16 hodin, v sobotu pak od 10 do 14 hodin a lidé si také mohou zajistit rezervaci na internetu.

Co uvidíte?

V úvodu jsme označili majitele tiskárny NAVA Otu Rubnera za člověka, díky kterému muzeum mohlo vzniknout. Exponáty jsou k dispozici díky jeho rozhodnutí. Ten totiž v době, kdy se tiskárna převáděla na ofset, rozhodl o ponechání a zakonzervování starých technologií. Ty jsou pak postupně doplňovány o nové zajímavosti.

Raritou je například 100 let staré sazečské hnízdo a americký tiskařský stroj Intertype z roku 1928. Všechna zařízení jsou majetkem muzea a stále fungují. Muzeum chce ještě získat například razicí stroj Heidelberg Cylinder, který se z Plzně dostal do Německa. Nechá si také vyrobit repliku knihtiskového dřevěného lisu.

Je tu i provozuschopný knihtiskový rychlolis Viktorka 1820 ze sedmdesátých let a také příklopné knihtiskařské stroje i šicí stroje na zpracování vazeb. Národní technické a Západočeské muzeum sem budou zapůjčovat stroje a knihy z depozitu. Vystaveny jsou i tři makety

velmi starých prvotisků. Návštěvník získá přehled o knihtiskové tvorbě od ruční sazby přes strojní řádkovou až po monotyp a knihy z plzeňských tiskáren. Součástí prohlídky je i možnost nahlédnout oknem v prvním patře do moderního ofsetového provozu tiskárny NAVA.

K dispozici je také audiovizuální centrum, které poslouží k rozšíření informačních a vzdělávacích možností muzea.

Významný počín

Otevření Muzea knihtisku a knihy je významným kulturním počinem. Kniha je po dlouhá staletí chápána jako nositel vzdělání a plzeňské muzeum se zařadilo k nemnoha institucím, které historii knihtisku zpřístupňují. Mezi které také patří Národní technické muzeum a expozice knihtisku ve vimperském muzeu, nejvýznamnější je pak Gutenbergovo muzeum v Mohuči.